

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobkyně: **M. K.**
zastoupené Mgr. Petrem Miketou, advokátem,
sídlem Jaklovecká 1249/18, 710 00 Ostrava

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 7. 2019, č. j. X, a č. j. X, ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Žaloby se **zamítají**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Česká republika **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 23. 9. 2019 se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 9. 7. 2019, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí I.“), kterým bylo změněno rozhodnutí žalované ze dne 19. 10. 2017, č. j. X, zamítající žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Napadeným rozhodnutím I. byl žalobkyni zvýšen stupeň invalidity z prvního na druhý stupeň od 25. 1. 2018, současně byla změněny výše invalidního důchodu.

Napadené rozhodnutí I. vycházelo z rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 5. 2019, č. j. 18 Ad 14/2018-71, založeném na posudku posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 18. 3. 2018 a jeho doplňkovém posudku z 8. 3. 2019, přičemž podle posudku z 18. 3. 2018 je žalobkyně invalidní v druhém stupni od 25. 1. 2018, když její pracovní schopnost poklesla celkem o 50%, a to pro zdravotní postižení dýchací, uvedené v kapitole X (postižení dýchací soustavy), oddíle B. (dolní dýchací cesty), položce 3b (astma, astma pod částečnou kontrolou) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., (dále jen „vyhláška“), způsobující pokles pracovní schopnosti žalobkyně o 40%, navýšeno pro další zdravotní postižení včetně chronické duševní poruchy na 50%. Rovněž podle doplnění posudku z 8. 3. 2019 je žalobkyně invalidní v druhém stupni od 25. 1. 2018, když pracovní schopnost žalobkyně poklesla celkem o 60%, a to pro zdravotní postižení duševní, uvedené v kapitole V (duševní poruchy a poruchy chování), položce 3d (schizofrenie, schizofrenní poruchy a poruchy s bludy, těžké postižení) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., (dále jen „vyhláška“), způsobující pokles pracovní schopnosti žalobkyně o 60%. Krajský soud proto závázal žalovanou právním názorem, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní, přičemž šlo o invaliditu II. stupně podle § 39 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

2. Žalobkyně napadenému rozhodnutí I. vytýkala špatně zjištěný zdravotní stav, zejména z hlediska očního, neurologického, astmatického, ortopedického a alergologického vyšetření a nebylo přihlédnuto k tomu, že již 8 let nemůže najít práci na plný pracovní úvazek ze zdravotních důvodů. Poukázala rovněž na to, že již po dobu školní docházky jí nebylo z důvodu nepříznivého zdravotního stavu cvičit, jezdit na kole a později jí nebylo dovoleno zvolit zaměstnání, které navrhovala – kadeřnice, zahradnice, kuchařka, prodavačka drogerie, nábytku, látek a další profese.
3. Žalobou doručenou zdejšímu soudu rovněž dne 23. 09. 2019 se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 9. 7. 2019, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí II.“), kterým bylo změněno rozhodnutí žalované ze dne 10. 10. 2018, č. j. X, kterým žalovaná od 25. 1. 2018 zvýšila invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Napadené rozhodnutí II. změnilo prvostupňové rozhodnutí tak, že se žádost žalobkyně o zvýšení invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu zamítá. Napadené rozhodnutí II. vycházelo z posudku lékaře ČSSZ z 12. 2. 2019, podle kterého byla žalobkyně v době od 30. 12. 1999 do 31. 12. 2009 částečně invalidní podle § 44 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2009. Od 1. 1. 2010 do 24. 1. 2018 šlo o invaliditu prvního stupně a od 25. 1. 2018 o invaliditu ve druhém stupni, neboť její pracovní schopnost poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 50%, přičemž rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je zdravotní postižení dýchací (astma bronchiale), uvedené v kapitole X (postižení dýchací soustavy), oddíle B. (dolní dýchací cesty), položce 3b (astma, astma pod částečnou kontrolou) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., (dále jen „vyhláška“), způsobující pokles pracovní schopnosti žalobkyně o 40%, navýšeno pro další zdravotní postižení na 50%. Astma bronchiale žalobkyně je středně těžké, pod částečnou kontrolou, minimálně od roku 2013 bez progresse onemocnění. Žalobkyně žádala dne 17. 7. 2018 změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu, čemuž nelze vyhovět, neboť žalobkyně je stále invalidní v druhém stupni.

4. Žalobkyně napadenému rozhodnutí II. rovněž vytýkala špatně zjištěný zdravotní stav, zejména z hlediska očního, neurologického, astmatického, ortopedického a alergologického vyšetření a nebylo přihlédnuto k tomu, že již 8 let nemůže najít práci na plný pracovní úvazek ze zdravotních důvodů, dále poukázala na to, že již po dobu školní docházky jí nebylo z důvodu nepříznivého zdravotního stavu dovoleno cvičit, jezdit na kole a později jí nebylo dovoleno zvolit zaměstnání, které navrhovala – kadeřnice, zahradnice, kuchařka, prodavačka drogerie, nábytku, látek a další profese.
5. Dne 5. 11. 2019 krajský soud usnesením č. j. 17 Ad 50/2019-28 obě žaloby spojil ke společnému projednání a rozhodnutí, neboť spolu skutkově souvisí.
6. Žalovaná ohledně obou žalob odkázala na napadená rozhodnutí, která považuje za zákonná.
7. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrhy jsou věcně projednatelné, přezkoumal napadená rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 9. 7. 2019 (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Co se týká žaloby proti napadenému rozhodnutí I., zde byla žalovaná vázána právním názorem Krajského soudu, vysloveného v rozsudku č. j. 18 Ad 14 /2018 - 71 ze dne 30. 5. 2019, podle kterého byla žalobkyně invalidní v II. stupni. Žalobkyně v žalobě netvrdila, že by se žalovaná tímto závazným právním názorem neřídila, namítala však, že její zdravotní stav nebyl zjištěn dostatečně, čímž se dovolávala limitů závaznosti, jak vyplývají z právní doktríny i judikatury, když správní orgán není vysloveným právním názorem vázán v situaci, kdy se skutkový stav v důsledku dalšího dokazování natolik proměnil, že soudem vyslovený právní názor se stane neaplikovatelným (viz Kühn, Z., Kocourek, T. a kol., soudní řád správní. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, 656 s.).
9. Napadenému rozhodnutí II. žalobkyně rovněž vyčítala nesprávně zjištěný skutkový stav.
10. S ohledem na nesouhlas žalobkyně s posouzením svého zdravotního stavu a rozptýl posudkových hodnocení nechal krajský soud zpracovat posudek zdravotního stavu žalobkyně ke dni 9. 7. 2019 posudkovou komisí MPSV, která dne 29. 7. 2020 ve složení posudkového lékaře – předsedy komise, dalšího lékaře z oboru psychiatrie a tajemnice uzavřela, že žalobkyně byla ke dni vydání napadených rozhodnutí invalidní v druhém stupni. Rozhodující příčinou jejího nepříznivého zdravotního stavu je průduškové astma pod částečnou kontrolou, nikoliv paranoidní porucha s bludy. Stav odpovídá kapitole X, oddílu B, položce 3b) vyhlášky, kdy jde o průduškové astma pod částečnou kontrolou s poklesem pracovní schopnosti na horní hranici stanoveného rozmezí, tedy 40%, navýšeno pro ostatní zdravotní postižení o 10% na celkový pokles 50%. Posudková komise se odchýlila od svého předchozího závěru, když u žalobkyně není prokázáno tak závažné zdravotní postižení, které by mohlo být příčinou invalidity. Komise poruchu psychiky žalobkyně nehodnotí jako chorobný stav psychózy, ale jako osobnostní záležitost. Nesouhlasila s návrhy znalce MUDr. H., Ph. D. z 14. 2. 2018 na uznání invalidity ve třetím stupni, posudek nedokládá tak závažné duševní postižení, které by invaliditě třetího stupně odpovídalo, a v posudku si znalec protiřečí s psycholožkou ve věci desintegrace osobnosti a hodnocení intelektu, kdy sám takové

postižení nezjistil.

11. Z posudku Prof. MUDr. L. H., Ph.D., znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, zpravovaného dne 11. 7. 2020 pro Okresní soud v Ostravě, řízení sp. zn 36 C 163/2018, soud zjistil, že žalobkyně trpí duševní poruchou – poruchou s bludy, která u ni započala v roce 1999 a trvá doposud, je u ní narušena kontrola reality, dezintegrace osobnosti, jsou přítomny chorobné myšlenky (bludy), narušen intelekt a paměť, neorientuje se v závažnosti svého plicního onemocnění ani ve svých soudních sporech.
12. S ohledem na námitky žalobkyně k posudku posudkové komise ohledně posouzení psychiatrického onemocnění žalobkyně a s ohledem na trvající a prohlubující se názorový rozptyl posudkových lékařů a posudkových komisí, které krajský soud sám nemůže odstranit, neboť jde o otázky odborně lékařské, ustanovil krajský soud MUDr. T. V. znalcem z oboru zdravotnictví k zodpovězení otázky, co je rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, když ani v této otázce není mezi posudkovými lékaři jednota, navzdory závěrům znalce prof. MUDr. L. H., Ph. D., a současně nechť určí pokles pracovní schopnost žalobkyně.
13. Žalobkyně se odmítla dostavit k vyšetření znalcem MUDr. V. a současně odmítla vyšetření za krátké hospitalizace, které znalec podle svého vyjádření, adresovaného soudu, považoval za nezbytné pro svůj znalecký závěr, a to ačkoliv byla poučena o možném neúspěchu ve sporu pro nesplnění své povinnosti důkazní, a ani za situace, kdy její ustanovený zástupce nabídl možnost její dopravy ke znalci, aby byla eliminována žalobkynina nepříznivá finanční situace. Krajský soud proto další důkazy neprováděl a závěr o skutkovém stavu učinil na základě shora uvedeného posudku posudkové komise MPSV ze dne 29. 7. 2020, když závěry v něm uvedené nebyly ze strany žalobkyně relevantně zpochybněny a současně z něj vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností psychiatrie, tedy lékaře z oboru nemoci, která je podle žalobkyně dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobkyně, s čímž se však posudková komise neztotožnila. Posudek má všechny náležitosti uvedené v § 7 vyhlášky. Byť nelze přehlednout, že posudkoví lékaři, kteří posuzovali v posledních letech zdravotní stav žalobkyně, své názory často měnili a názorový rozptyl není jednoznačně vysvětlen, což platí i o posudku z 29. 7. 2020, je tento posudek přesto způsobitý k důkazu žalobkynina zdravotního stavu vzhledem k absenci relevantních námitek k jeho obsahu a důkazní pasivitě žalobkyně. Ve správním soudnictví totiž soudy poskytují ochranu veřejným subjektivním právům a nepřezkoumávají obecně zákonnost úkonů veřejné správy (§ 2 s. ř. s.), a ten, kdo se ochrany dovolává (žalobce), má povinnost tvrdit, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené rozhodnutí za nezákonné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] a k svým tvrzením má rovněž povinnost důkazní [§ 71 odst. 1 písm. f) s. ř. s.]. Co se námitek obsahové správnosti k posudku, žalobkyně svůj nesouhlas opírala o závěry prof. H., se kterými se však posudková komise explicitně vypořádala, a další dokazování žalobkyně znemožnila. Za této situace nezbyvá soudu než uzavřít, že žalobkyně nesplnila svou povinnost prokázat svá tvrzení o nesprávném posouzení zdravotního stavu a o nedostatečnosti předmětného posudku. Z posudku proto krajský soud zjistil rozhodující příčinu nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, kterou je astma bronchialae ve stavu odpovídající kapitole X, oddílu B, položce 3b) vyhlášky, přičemž pokles pracovní schopnosti jím způsobený činí 40%, navýšeno pro ostatní zdravotní postižení na celkových 50%.

14. Podle § 39 odst. 1 z. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. d. p.“) *[p]ojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
15. Podle § 39 odst. 2 písm. b) z. d. p. *„[j]estliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně.“*
16. V otázce posouzení zdravotního stavu žalobkyně vycházel soud z výše řečeného posudku posudkové komise a dospěl k závěru, že žalobkyně byla k datu vydání napadených rozhodnutí invalidní v druhém stupni, když její pracovní schopnost poklesla o 50 %. Za tohoto stavu pak dospěl soud k závěru, že žalovaná napadenými rozhodnutími správně konstatovala, že žalobkyně je invalidní v II. stupni. Žaloby tak nejsou důvodné, a krajský soud je proto v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
17. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšná žalobkyně právo na náhradu nákladů řízení nemá.
18. Krajský soud u jednání nerozhodl o právu České republiky na náhradu státem hrazených nákladů řízení; postupem podle § 166 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve spojení s § 64 s. ř. s. proto rozhodl doplňujícím rozsudkem, vyhlášeným vyvěšením na úřední desce, a to podle § 60 odst. 4 s. ř. s. tak že Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně byla osvobozena od soudních poplatků.
19. O odměně ustanoveného zástupce a ustanoveného znalce krajský soud rozhodne samostatným usnesením.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 19. listopadu 2021

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně

[Zadejte text.]